

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۱۰/۰۹

محترم محمد ولی

دو یادداشت!

- 1 - افغانستان و اثرات موقعیت جغرافیایی آن.
- 2 - چاره اساسی و مستدام برای بهره گیری از این موقعیت.

1 - این موقعیت عامل کشیده شدن افغانستان در معادلات جهانی و منطقوی بوده در زمان حاضر بر اهمیت موقعیت جیوپولیتیک آن بیشتر از قرون قبل افزوده است.

کشوری با چنین اهمیت جغرافیایی که آینده های رشد سریع اقتصادی را پیش رو دارد ناگزیر است با ارزش های جهانی وفق داده شود . سیر درمسیر انکشافات بعدی با حفظ ارزش های ملی و اعتقادی افغانستان جنگ زده رکن با اهمیت جلب کمک های خارجی غرض باز سازی کشور میباشد ، گرچه در وضعیت جاری تحکیم ثبات برای حفظ کشور مرجحتر است اما ثبات بدون پایه های مادی -- تخنیکی مستدام بوده نمیتواند .

ثبات افغانستان تاثیر بزرگ بر رشد مناسبات اقتصادی ، سیاسی و تجاری با همسایه ها دارد و مایه نگرانی هیچ یک از همسایگان نمی باشد . پروژه های زیربنایی چون کاسا یک هزار ، تاپی ، تمديد جاده و اخان ، پیشرفت کار کانال قوش تپیه و سرمایه گذاری های داخل و خارجی که اخبار انها پیوسته به نشر می رسد نشانه رشد دور نمایی اقتصادی بوده میتواند.

سوال چگونگی ثبات ، تحکیم مناسبات بیرونی و توانمند سازی مادی و تخنیکی کشور پس از گذشت ۵ سال تحول جدید نزد پژوهشگران مطرح است و در مورد ابراز نظر های مثبت و منفی وجود دارد ؛ عده ای وضع موجود را یکسر نفی کرده می گویند در چنین حالت نه تحکیم ثبات مطرح میباشد و نه امکانات تاسیس و انکشاف پایه های مادی -- تخنیکی .

طرح این عده بنابر تعصبات سمتی و محلی یا از دست دادن قدرت فاسد گذشته با دو مشکل مواجه است ؛ یکی غیر سراسری بودن و دیگری ی نفی وضعیت از طریق جنگ ، این هردو از لحاظ منافع مردم مردود ، تکراری و تجربه ناکام است.

عده ای از ابراز نظر کنندگان با عینیت تجارب اوضاع ۵ سال قبل که کوتاه نظری محلی و قومی و پیامد های جنگ را در نظر می گیرند به این باور اند که برای رفع هرگونه نقاضت های قومی و منطقوی و ختم کامل جنگ باید کار های اساسی و بنیادین بر مبنای موازین قانونی و تعاملات مثبت

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولی

صورت گیرد. ازین جهت عنوان دوم که چاره اساسی و مستدام برای بهره گیری ازین موقعیت است مطرح میگردد.

2- این اصل در محور افواها، ابهامات و ایجاد تحرکات منفی نه چرخیده متکی بر واقعیت‌های زندگی معاصر جهانی است که اساس آنرا دولت سازی بر بنیاد مشروعیت تشکیل میدهد، دولت متمرکز نیرومند با داشتن قوای مسلح مجهز با سلاح و وسایل تخریبی مدرن. دولتی که بر سه پایه اجرائی، تقنینی و قضایی مستقل بنا یابد، رسن محکم پیوند دهنده دولت با مردم، ارگانهای تشکیل دهنده با هم، ذکر خطوط صریح سیاست خارجی، صلاحیت‌های ارگان‌های اجرائی، تقنینی و قضایی و ارگان نظارت کننده بر تحقق قوانین باشد. البته همه بر بنیاد شریعت عمل خواهند کرد.

مشروعیت برخاسته از مردم که در ان مانند گذشته تقلب و تداخل قدرتمندان وجود نداشته و متکی بر قانون باشد میتواند بدون پراگندگی قدرت، شیوع فساد، دستیابی‌های بیرونی و اندیشه‌های مبتنی بر تفرقه و چند پارچگی کشور را در خط اساسی انکشاف، تحکیم ثبات داخلی و اخذ موقعیت جهانی به حرکت درآورده انکشاف متوازن اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی را با سیاست خارجی غیر جانبدار مثبت و فعال و حسن همکاری متقابل جهانی و منطقوی به حرکت درآورده انکشاف متوازن اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی را با سیاست خارجی غیر جانبدار مثبت و فعال و حسن همکاری متقابل جهانی و منطقوی استقامت دهد.

تذکر جانبی:

افغانستان که در همسایگی شرقی ان دشمنی با سابقه پیدایش وجود دارد پیوسته متضرر از حوادثی میگردد که بر حفظ یگانگی ملی و رشد و انکشاف اقتصادی ان اثرات منفی بجا می‌گذارد، چنانچه طی ۵۰ سال اخیر این همسایگی بر همین منوال ادامه یافته است.

هر دولتی که در کشور که با پیشگیری سیاست مستقل داخلی و خارجی برسر اقتدار باشد با جراثیم برخاسته ازین زخم ناسور باید مجادله کند، درین جدال که صبغه مقابله با مداخلات داخلی و موضعگیری‌های شیطننت آمیز خارجی میداشته باشد از موقف نیرومند ملی (حمایت مردم و مشروعیت حقوقی) و نقش فعال سیاست خارجی (کسب همکاری منطقوی و جهانی) صورت پذیر مییابد.

پس از ۵ سال، نمایندگی امارت اسلامی در فرمت ماسکو توانست به اتهامات چندین ساله پاکستان جواب مناسب بدهد و مانع خواست پاکستان در ذکر نام افغانستان به اتهام حمایت از تروریسم گردد، این اولین صدائی بود که طی این مدت علیه تخریبکاری و کشتار مراجع نظامی پاکستان در سطح یک گرد همایی منطقوی بلند شد و موثر هم بود. باید این تجربه انکشاف یابد تا در مجامع جهانی نیز نمایندگی‌های افغانستان مجال رفع ابهامات ایجاد شده از جانب پاکستان را داشته باشند. این کار جز از طریق دمسازی با موازین جهانی امکان پذیر نیست و این دمسازی متکی بر مشروعیت داخلی، رعایت اصول جهانی با در نظر داشت اعتقادات و عنعنات کشور بوده باعث مشروعیت جهانی میگردد.

خلاصه بیرون شدن از پوسته تنگ خود محوری سمت روشن در حال و آینده کشور را به حیث واحد دارای موقعیت فعال در جامعه جهانی جا میدهد.